

Behoort bij brief no. 853.927

Ex. no. //

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

GEHEIM.

HET 6e CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE JEUGD (SJ)

S a m e n v a t t i n g

Het jaarlijkse congres van de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) bestond ditmaal uit een organisatorisch en een politiek gedeelte: resp. op 8 en 9 oktober 1966 in Amsterdam en op 12 en 13 november d.a.v. in Rotterdam.

Een belangrijk deel van het congres in Amsterdam werd in beslag genomen door de behandeling van het verslag van de "internationaal-secretaresse". Daaruit bleek, dat de organisatie in contact staat (stond) met resp. de Cubaanse en Sowjet-Russische diplomatieke vertegenwoordiging h.t.l. en met de communistische Freie Deutsche Jugend (FDJ) in Oost-Berlijn. Het congres aanvaardde een voorstel om het geassocieerd lidmaatschap van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) aan te vragen.

Evenals de provo's zal ook de SJ voortaan de verkoop van haar periodiek stimuleren door de leden van ieder exemplaar, dat zij verkopen, een kwartje te laten houden.

Aan het slot van het organisatorisch congres werd een nieuw hoofdbestuur van 8 personen gekozen. Zeven van hen komen uit de hoofdstad en studeren aan de Universiteit van Amsterdam. De indruk bestaat, dat dit bestuur een scherpere koers zal varen dan het vorige.

Op de bijeenkomst in Rotterdam werd een politiek programma ontworpen.

GEHEIM.

GEHEIM.HET 6e CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE JEUGD (SJ)

Het jaarlijkse (besloten) congres van de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) was ditmaal gesplitst in een organisatorisch en een politiek gedeelte. Organisatorische zaken kwamen voornamelijk op 8 en 9 oktober 1966 in Amsterdam aan de orde, terwijl het politiek gedeelte zich tijdens een buitengewoon congres in Rotterdam, op 12 en 13 november d.a.v., afspeelde.

1. Voorspel

Aan het organisatorisch congres in de hoofdstad ging op 7 oktober 1966 een openbare bijeenkomst vooraf, in de vorm van een teach-in, genaamd "Botsing '66". De belangstelling daarvoor was zo groot (ruim 1500 personen), dat de organisatoren de oorspronkelijk afgehuurde zaal in het Spinoza Lyceum moesten verwisselen voor de veel grotere congreszaal in het nieuwe RAI-gebouw. Desondanks moesten nog honderden mensen buiten blijven staan.

Tijdens de teach-in, die vier uur duurde, debatteerden steeds twee sprekers met elkaar. Zij en sommige discussianten uit de zaal gaven hun visie op de maatschappij, op de politieke partijen en op de daarbij betrokken personen. Als sprekers traden op vertegenwoordigers van de PvdA, van de PSP, van de redactie van het links-socialistische (trotskistisch georiënteerde blad "Links", van de groep "10 over Rood" en van de "Democraten '66".

2. Congres in Amsterdama. Algemeen

Op de huishoudelijke zittingen van zaterdag 8 en zondag 9 oktober 1966 werd veel aandacht besteed aan en lang gediscussieerd over de jaarverslagen van de verschillende bestuursleden. Dat ging met enige moeilijkheden gepaard, vooral toen bleek, dat een der verslagen zoek was en een ander, dat van

GEHEIM.

GEHEIM.

- 3 -

Luuk Wijmans (sinds de zomer van 1966 hoofdredacteur van het SJ-periodiek "Voorwaarts"), nog niet gereed was, hetgeen hem zeer kwalijk werd genomen.

Ook voorzitter Rob Lange kreeg nogal wat kritiek te verduren. Sommige leden waren zelfs van mening, dat hij eigenlijk ongeschikt was voor de functie van voorzitter, omdat hij niet in staat was vergaderingen behoorlijk te leiden. Dit werd door de gang van zaken op het congres bevestigd; reeds de eerste dag liep de leiding hem uit de hand. Op voorstel van Jan Blok werd een zodanige wijziging aangebracht in statuten en huishoudelijk reglement, dat het voortaan niet meer noodzakelijk zou zijn, dat de eerste SJ-voorzitter ook het congres en de hoofdbestuurvergaderingen leidt. Dat kan nu aan een willekeurig lid worden opgedragen.

b. Buitenlandse contacten

Uit het verslag van de "internationaal secretaresse", Gien de Haan, bleek, dat haar werkzaamheden zich in het afgelopen jaar voornamelijk hadden geconcentreerd rond pogingen om te komen tot uitwisseling met communistische of socialistische landen. Ook de contacten met de bonafide Internationale Unie van Socialistische Jeugd (IUSY) vroegen de aandacht.

* contact met Cuba en Oost-Europa

Van uitwisseling kwam niets terecht. Allereerst was geprobeerd een reis naar Cuba te organiseren. Reeds in november 1965 werd in verband daarmee contact opgenomen met de Cubaanse vertegenwoordiging h.t.l. Daar ontving men de SJ'ers weliswaar hartelijk, maar betaalbare mogelijkheden voor een reis naar dat land bleken er niet te zijn.

Omstreeks diezelfde tijd werd ook contact gezocht met de Russische Ambassade. Deze gaf aan de SJ het adres van "Sputnik" door, het bureau voor internationaal jeugdtoerisme en beloofde de links-socialistische jongerenorganisatie bij dit bureau te zullen aanbevelen. (Dit Russische bureau is een onder-

GEHEIM.

GEHEIM.

- 4 -

deel van het Comité van Jeugdorganisaties van de Sowjet-Unie.) Volgens Gien de Haan ontving de SJ pas enige maanden later, n.l. in maart 1966, bericht dat "Sputnik" dit soort zaken niet meer behandelde. Inmiddels was het al te ver in de tijd om nog voorzieningen voor een andere reis te treffen. Uit een peiling onder de leden bleek voorts, dat er op dat tijdstip geen belangstelling meer voor bestond.

De SJ wil toch nog trachten een dergelijke uitwisseling met een land achter het IJzeren Gordijn te realiseren. In verband daarmee werd het contact met de Russische Ambassade inmiddels hernieuwd.

Ook bij de Oostduitse (communistische) Freie Deutsche Jugend (FDJ) heeft de SJ geïnformeerd naar de mogelijkheid om in 1967 een uitwisseling of een bezoek te organiseren.

De FDJ van haar kant zocht al in januari 1966 contact met de SJ.

Commentaar

Er is niet veel fantasie voor nodig om te begrijpen, dat deze toenadering tot en van de FDJ kwaad bloed zet bij het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV), temeer als men bedenkt, dat de jonge communisten h.t.l. hun pogingen om tot een vorm van samenwerking met de SJ te komen in het voorjaar van 1965 hebben gestaakt. Naar communistische mening hadden de SJ-activiteiten een tèt provocerend karakter.

Voorts is het begrijpelijk, dat de verhouding tussen de FDJ en het ANJV, analoog aan die tussen de Oostduitse communistische partij (SED) en de CPN, ook niet al te best is.

De ANJV'ers zullen overigens nog wel bozer worden, als zij vernemen, dat de SJ geassocieerd lid wil worden van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ). Het congres nam een daartoe strekkend voorstel aan.

Zoals bekend zijn het ANJV en de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPJS) tot nu toe de enige organisaties in Nederland, aangesloten bij deze internationale organisatie. Ook heeft een vertegenwoordiger van het ANJV zitting in het Executief Comité van de WFDJ. Het is niet te verwachten dat deze communist er voetstoots mee accoord zal gaan, dat de SJ tot de WFDJ zal worden toegelaten.

* contact met de IUSY

Alhoewel tot nu toe werd aangenomen, dat de SJ het volledige lidmaatschap van de IUSY had verworven, bleek uit het

GEHEIM.

GEHEIM.

- 5 -

verslag van Gien de Haan, dat zulks niet het geval is. De SJ heeft daarvoor echter - enige tijd geleden - wel een aanvraag ingediend. Dit verzoek werd evenwel, aldus het verslag, afgewezen op grond van inlichtingen, die de PvdA over de SJ aan de IUSY zou hebben verstrekt.

Het was de SJ voorts gebleken, dat de IUSY voor het grootste deel beheerst wordt door westersgezinde ledenorganisaties en organisaties uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika, die veelal een weinig revolutionaire instelling hebben. Om die reden adviseerde de internationaal-secretaresse het congres om niet opnieuw het volledig lidmaatschap van de IUSY aan te vragen, maar om geassocieerd lid van de WFDJ te worden. Ook de democratisch-socialistische studentenorganisatie "Politeia", eveneens aangesloten bij de IUSY, zou dat van plan zijn.

c. Het SJ-periodiek

Veel tijd werd verder gespanneerd aan voorstellen van de propaganda-commissie over het periodiek "Voorwaarts". Deze kwamen er op neer, dat op korte termijn zal worden getracht verhoging van de omzet (en dus van de oplage) te bereiken door actieve colportage. Bij wijze van stimulans zullen de leden voor ieder exemplaar, dat zij aan de man brengen, een kwartje in eigen zak mogen steken.

De SJ-commissie meende daartoe te kunnen adviseren, gezien de resultaten van het afgelopen jaar. Van sommige toen verschenen nummers bleek een oplage van 3000 exemplaren goed verkoopbaar te zijn.

Alhoewel niet iedere congresganger gelukkig was met de "beloning" van een kwartje, werd het voorstel toch aangenomen. Interessant is overigens, dat deze verkoopmethode blijkbaar van de provo's is overgenomen. Voorzover bekend waren zij de eersten, die op het idee kwamen om op deze manier de verkoop van hun orgaan te stimuleren. Kortgeleden besloot ook de communistische Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) - gezien het succes bij de provo's - tot deze wijze van "beloning" over te gaan.

GEHEIM.

GEHEIM.

Voorts werd gediscussieerd over de vraag of het SJ-periodiek een verenigingsblad moest blijven, dan wel in een stichting zou moeten worden ondergebracht. De discussie hierover was nog al fel; zo fel zelfs, dat Hans Dalm uit Rotterdam, die financieel secretaris van de SJ zou worden, zijn candidatuur hiervoor introk. Zijn besluit zal in werkelijkheid vermoedelijk neer verband hebben gehouden met het feit, dat de congresdeelnemers aan de weet kwamen, dat de administratie van het blad slecht was gevoerd en dat mede daardoor een schuld van f 2000,- was ontstaan.

Tijdens deze verwarde discussie kwam Jan Blok binnen, die candidaat stond voor de functie van 3e voorzitter. Hij stelde voor om in deze kwestie op dat moment nog geen beslissing te nemen, maar de voorstellen nog eens door het hoofdbestuur en de propaganda-commissie te laten doorpraten. Daarna zou de zaak op het buitengewone (politieke) SJ-congres in Rotterdam, waarvan de datum toen nog niet vaststond, opnieuw aan de orde moeten komen. Alle aanwezigen gingen hiermee accoord. Op de bijeenkomst in Rotterdam (12 en 13 november 1966) werden de voorstellen zonder verdere moeilijkheden aanvaard.

Reeds voordien had Jan Blok medegedeeld, dat hij zich op aandringen van het zittende bestuur bereid had verklaard lid te worden van het SJ-hoofdbestuur. Overigens zou hij - wegens tijdgebrek - slechts adviserend kunnen optreden en alleen de vergaderingen van het hoofdbestuur kunnen bijwonen. Hij voegde daar nog aan toe, dat hij in dat geval de andere bestuursleden nog wel eens uit een impasse zou kunnen helpen.

d. De figuur Jan Blok

Deze 28-jarige candidaat in de theologie aan de Universiteit van Amsterdam, is sinds de zomer van 1966 lid van de SJ. Reeds enige jaren speelt hij een belangrijke rol in verschillende links-socialistische jongerenorganisaties. Zo had hij in de zomer van 1963 een groot aandeel in de oprichting van de Studentenvakbeweging (SVB). In het collegejaar 1963-1964 was hij

GEHEIM.

GEHEIM.

- 7 -

voorzitter van het bestuur van de Algemene Studentenvereniging Amsterdam (ASVA). In het najaar van 1964 werd hij voor een jaar secretaris buitenland en 2e vice-voorzitter van de SVB. Op 10 maart 1966 zou hij betrokken zijn geweest bij het gooien van rookbommen. Kort daarna organiseerde hij - samen met Ton Regtien - de tentoonstelling 19 maart 1966. Blok was voorts de initiatiefnemer tot de oprichting van het gelijknamige comité. Enige maanden later bleek hij bestuurslid van de Actiegroep Vietnam te zijn, in welke kwaliteit hij o.m. leiding gaf aan een in juli 1966 in Den Haag gehouden Vietnamdemonstratie. Verder sympathiseert hij met de provo's en maakt hij deel uit van de redactie van het links-socialistische (trotskistisch georiënteerde) blad "Links", sinds de oprichting daarvan in januari 1965.

Blok weet op vergaderingen (o.a. van de SVB en van de ASVA), steeds op het juiste moment gebruik te maken van de zwakheid van tegenstanders. Hij praat desnoods eerst met hen mee, om daarna een door hem gewenste wending aan het gesprek te geven. Hij bezit in dit opzicht een zekere vermaardheid en heeft daardoor, o.m. onder studenten, een grote invloed verworven. Daarenboven heeft hij de naam moeilijke kwesties in weinig, eenvoudige woorden tot hun essentie te kunnen herleiden.

e. Nieuw hoofdbestuur

Aan het slot van het organisatorisch congres werd een nieuw hoofdbestuur gekozen. Algemeen voorzitter werd opnieuw Rob Lange (6-5-44). Als tweede voorzitter zal Herman Hoeneveld (23-11-1942) gaan optreden. Hij had voor het laatst in 1963 een hoofdbestuursfunctie. Jan Blok (29-1-1938) werd, zoals hierboven reeds is vermeld, derde voorzitter.

Wat het secretariaat betreft: Guus Markmann (24-7-1943), zal de organisatie voor zijn rekening nemen; Maarten Müller

GEHEIM.

GEHEIM.

- 8 -

(13-8-1945) de internationale contacten, Jaap van Vuure (5-10-1944) de financiën en Frank Nieuwenhuis (24-12-1946) de propaganda. Hoofdredacteur blijft Luuk Wijmans (13-7-1946). Voorts koos het congres Hugo van der Horst (8-8-1943) als bezoldigde administratieve kracht.

Op Van Vuure na, die in Rotterdam woonachtig is, komen alle hoofdbestuurders uit de hoofdstad. Zij studeren allen aan de Universiteit van Amsterdam.

Vergelijking van de samenstelling van het nieuwe hoofdbestuur met die van het vorige, laat zien, dat er thans nog meer radicale figuren lid van zijn dan in 1965-1966. Daarbij wordt niet alleen gedacht aan Jan Blok, maar ook aan Herman Hoeneveld. Van de laatste is o.m bekend, dat hij deelnam aan de ordeverstoringen van 10 maart 1966. Voorts zou hij in relatie staan tot de provo's. Ook Frank Nieuwenhuis heeft met deze anarchistisch georiënteerde jongeren veelvuldig contact gehad: in de zomer van 1965 behoorde hij er zelf toe. Ongetwijfeld zal hij die contacten nog onderhouden, temeer daar verschillende provo's, onder wie Roel van Duyn (20-1-1943) en Rob Stolk (23-2-1946), sinds de zomer van 1966 lid zijn van de SJ.

Gelet op het bovenstaande, zou het niet verbazen, indien het landelijk bestuur in 1967 een nog scherpere koers zal gaan varen dan in 1966 al het geval was.

3. Congres in Rotterdam

Op het congres in Rotterdam werd voornamelijk over een politiek program gesproken. Een ontwerp daartoe, in opdracht van het hoofdbestuur opgesteld, werd, na ampele discussie en aanvaarding van een aantal amendementen, goedgekeurd.

Het program bevat enerzijds een aantal principia, waaraan een socialistische partij volgens de SJ zelf moet voldoen, wil zij op die benaming recht kunnen doen gelden; anderzijds worden doeleinden geformuleerd, die een dergelijke partij moet trachten te verwezenlijken.

GEHEIM.

GEHEIM.

- 9 -

Wat het binnenlands beleid betreft, formuleert het politiek program eisen ten aanzien van democratie, sexuele moraal en maatschappij. Voorts wordt aandacht besteed aan studie en onderwijs, arbeid en beloning, gezondheidszorg en ruimtelijke ordening.

De SJ eist verruiming van de democratie. Daaronder verstaat zij o.a. afschaffing van de Eerste Kamer en van de Raad van State, vrijheid van demonstratie (zonder dat toestemming van de overheid nodig is), afschaffing van de provincies, de instelling van districten en tenslotte: de verkiezing van burgemeesters.

In haar buitenlandse paragraaf stelt de SJ eisen ten aanzien van de EEG, de "achtergehouden" gebieden, de NAVO, de ontwapening en de Verenigde Naties.

Zij wenst o.m., dat Nederland uit het Atlantisch bondgenootschap treedt.

5 Jan. 1967

GEHEIM.